

Pesho ALMASOV, Sevgilim APAZ & Djemsid ZEJNELOV
Leescafé De Centrale, Kraankindersstraat 2, Gent
dinsdag 1 juni 2010

Met een onuitgegeven Bulgaars trio gingen sneller dan verwacht **'The Food Sessions'** van start in het Leescafé van intercultureel centrum De Centrale te Gent. Het is althans de voorbode van een reeks van iets meer dan tien concerten die vanaf september dit jaar op geregelde tijdstippen plaats zullen hebben, ongeveer tot februari volgend jaar. De optredens op het 'Kamel Lebbad podium' (Kamel was met ESTÁ LOCO de eerste act die hier ooit stond, in 1995) in het Leescafé worden opgenomen. Eén van die songs van de soloartiest of van het duo of trio, musici met telkens een andere culturele achtergrond, verschijnt dan op een verzamel cd, die op zijn beurt gekoppeld wordt aan een nog te schrijven kookboek. De lievelingsmaaltijd van de artiest(en), plus alle informatie over artiest en muziek, komen in dat kookboek terecht. De opgediste schotel is op de middag van het concert ook verkrijgbaar in het Wereldrestaurant, de catering in De Centrale. De werknaam 'The Food Sessions' is daarmee duidelijk.

Het eigenlijke project start dus maar in het najaar, doch een samenloop van omstandigheden zorgden voor deze onvermoede **'trailer', 'appetiser', 'pilootaflevering'**, of zoals ze het bij De Centrale zelf noemen, de **'prequel'** van 'The Food Sessions'. Accordeonist **Georgi 'PESHO' Elmazov** (ook Elmasov geschreven), een Bulgaarse Rom, woont al een tiental jaar in Gent en speelt bij de uitstekende, Balkan muziek producerende formatie ('tzigano brass band') LA PANIKA, die al meer dan eens De Centrale aandedden, laatst nog op 21 mei. Hun eerste en gewoonweg briljante cd 'Afan Toufan' bespraken we voor Folkroddels (zie 12 april 2008) Op die plaat doet ook Bulgaars topklarinetist **Apaz Demir Sevgilim ofte (Sevgilim) APAZ** mee als gast. Op het concert van mei gaf Apaz eveneens present en toen bleek dat hij nog enige tijd in België zou blijven, nam De Centrale de gelegenheid te baat om Pesho en Apaz aan mekaar te linken. De in Antwerpen wonende Macedoniër **Djemsid Zejnelov (kortweg DJEMSID)** zorgde voor het typische opzweepende slagwerk op de tapan (tweezijdig bespeelde basdrum).

De twee sets stonden, zoals te verwachten viel, in het teken van 'Slavische weemoed en vurige passie', met Pesho en Apaz die om beurten de show stalen met een vingers-in-de-neus bedrevenheid die deze voor een groot stuk improvisatorische muziek karakteriseert, maar toch steeds weer met verstomming slaat. In Bulgarije en andere naties is het de muziek van feestelijke gelegenheden, lang niet alleen huwelijken. Niet zelden begint een lied met een trage, klaaglijke klarinetintro, al dan niet ritmisch begeleid (de traditie van de Turkse 'taksim' of Griekse 'taximi' is nooit ver af, en je vindt het ook weer in o.a. de Albanese en Griekse klaagliederen) en al even vaak eindigt het met een ziedende, kolkende finale waarin alle registers open getrokken wordt.

Zoals we dat vaststelden bij de Brussels-Marokkaanse 'chaabi' formatie ORCHESTRE FILALI: het is 'slechts dansmuziek op basis van volkse deuntjes', maar door zowel de klasse van de muzikanten als de worteling in eeuwenoude tradities is dit superieur aan de balorkesten en later steeds meer DJ's die onze trouws opluisteren, waar de konijntjes vliegjes op hun neus hebben, de paarden in de gang staan, de Spanjaarden allemaal een knevel bezitten en de zangeres, die al duizend maal bedrogen werd en Hans dan maar de deur wijst, de pas getrouwden nog wat moed in blaast. 'Hep je d'er zin ieeeen?' Het is echter niet onverwacht ook hier enkele westerse populaire musette deunen te horen, zoals hier aan het einde van het eerste deel, en zelfs een interpretatie van licht klassieke meesterwerken, wat hier aan het slot geschiedde. Maar ook dan krijgt de muziek smeulige oriëntaalse trekken.

Al is Apaz een over de hele planeet erkend meester, er schuilt tevens een showbeest in hem. In het begin demonteert hij gaandeweg zijn klarinet, maar blijft met bravoure spelen op wat hij overhoudt. En zelfs uit de losse stukken puurt hij volwaardige klanken. Al is het concert pas laat aangekondigd (op www.decentrale.be) toch zorgt de mondelinge reclame, gekoppeld aan de goeie reputatie van deze muziek, er voor dat er een goeie opkomst is. Tijdens het tweede deel komen ook de lesgevers van de muziekklassen en hun leerlingen, als 'afronding' van de laatste les, de hoop nog vergroten. Het komt de sfeer allemaal ten goede, al hebben de drie tenoren allicht geen duwtje in de rug van doen. Aan het eind gaat ervaren rat Apaz rond en krijgt zowaar iederéén recht voor een dansje, waarvan de kwaliteit niet noodzakelijk recht evenredig is aan het muzikale aanbod.

De vraag stelt zich of iemand deze impromptu 'supergroep' in de volgende dagen nog eens bijeenkrijgt, want dit smaakt naar méér. Van 'naar meer smaken' gesproken, al moet het project nog vorm krijgen, 'The Food Sessions' lijken op meer dan één zintuig een heilzame werking te hebben. Het wordt dus uitkijken naar het vervolg in september. Maar ook zo is de wereldkeuken van De Centrale een aanrader.